

Ότι ενώ η βάση της ήταν η φτωχή νεοελληνική αγροτιά που ξεσηκώθηκε ενάντια στην οθωμανική φεουδαρχία ζητώντας εθνική και κοινωνική απελευθέρωση, η ηγεσία της ήταν από την αρχή στα χέρια και υπηρετούσε τους σκοπούς του τσαρικού δεσποτισμού που ήταν ο χειρότερος εχθρός των δημοκρατικών κινημάτων ολόκληρης της Ευρώπης, ο κύριος παγκόσμιος πόλος της αντίδρασης για εκείνη την εποχή.

Το να πάρει την ηγεμονία αυτού του αγώνα το θέλησε ο τσαρισμός επειδή αυτό εξυπηρετούσε τα πολιτικοστρατιωτικά του σχέδια στα Βαλκάνια, το μπόρεσε όμως επειδή δεν είχε αναπτυχθεί ακόμα η εθνική αστική τάξη της νέας Ελλάδας, ούτε αριθμητικά, ούτε πολιτικοideολογικά.

Έτσι ο τσαρισμός μέσω της «φιλικής Εταιρείας» που τον υπηρετούσε, συγκρότησε ένα αντιδραστικό ηγετικό μπλοκ στο οποίο συμμετείχαν, εκτός από τους πράκτορες του Τσάρου, και οι αντιδραστικοί γραφειοκράτες του Φαναριού και οι αντιπρόσωποι της αγγλικής και γαλλικής διπλωματίας και οι ντόπιοι συνεργάτες της οθωμανικής φεουδαρχίας (κοτζαμπάσηδες).

Η μόλις διαμορφωμένη εμπορική και πλοιοκτητική αστική τάξη καθώς και η αστική τάξη της πόλης έπαιξε έναν δευτερεύοντα πολιτικό ρόλο στο 21.

Αποτέλεσμα αυτής της πρόωρης και υποδαυλισμένης και καθοδηγημένης από τον ξένο παράγοντα επανάστασης ήταν:

- α. Η οπισθοδρόμηση και συχνά η καταστροφή των παραγωγικών δυνάμεων που δειλά αναπτύσσονταν πριν το '21, ιδιαίτερα η καταστροφή των πόλεων και της μανιφακτούρας τους και το χτύπημα της εθνικής αστικής τάξης.
- β. Ο φυλετικός χαρακτήρας τον οποίο έδωσε στην επανάσταση ο τσαρισμός στρέφοντας τη φτωχή νεοελληνική αγροτιά ενάντια στην τουρκική φτωχή αγροτιά, εξοντώνοντας την τελευταία και εμποδίζοντας την συγκρότηση ενός ταξικού αντιφεουδαρχικού μετώπου ενάντια στον Οθωμανισμό.
- γ. Επειδή ο ξένος παράγοντας πρόσφερε την εθνική απελευθέρωση μόνο στη μορφή, ενώ οι εσωτερικές δυνάμεις του έθνους θα καταχτούσαν αυτή την απελευθέρωση και στο περιεχόμενο, η εθνικοαστική ανάγκη της εθνικής ολοκλήρωσης

και εθνικής ύπαρξης στηρίχθηκε πάντα στον ξένο παράγοντα και μπήκε εξ' αρχής στην υπηρεσία του παίρνοντας τη μορφή του επεκτατισμού. Για την ελληνική αστική τάξη ο σωβινισμός της εθνικής τάξης δέθηκε με τον επεκτατισμό και την ξενοδοκουλία όσο σε καμιά άλλη βαλκανική χώρα. Αυτός ο παράγοντας ήταν ο αποφασιστικός στο να ηγεμονεύουν στο αστικό μπλοκ τα ξενόδοκλα τμήματα του και να συντρίβουν, να διαλύουν και να σέρνουν πάντα πίσω τους την εθνική αστική τάξη. Οι βίαιες αντιθέσεις στο εσωτερικό της άρχουσας τάξης της χώρας ήταν πάντα το αποτέλεσμα της διαφορετικής απάντησης στο ερώτημα: «σε ποια ξένη δύναμη, σε ποιο ιμπεριαλιστή ή μέτωπο ιμπεριαλι-

στών πρέπει να υπαχθούμε προκειμένου να ικανοποιήσουμε το κύριο «εθνικό» αίτημα της εποχής».

- δ. Η δημιουργία ενός νεοελληνικού κράτους «φαντάσματος», όπως το χαρακτηρίζει ο Μαρξ, μετά το 1821.

Πρόκειται για το καποδιστριακό και οθωνικό κράτος που πάνω του οικοδομήθηκε το κατοπινό, μέχρι και σήμερα νεοελληνικό κράτος.

Το νεοελληνικό κράτος

1^{ος}. Πρόκειται για ένα κράτος στην υπηρεσία αρχικά των ξένων μεγάλων δυνάμεων και στη συνέχεια στην υπηρεσία του ιμπεριαλισμού, δηλαδή για ένα κράτος ξένης κατοχής ή μισοκατοχής.

2^{ος}. Για ένα κράτος καταπιεστικό γραφειοκρατικό που από την αρχή εμπόδιζε την ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων και ενδιαφερόταν μόνο για το φεουδαρχικό ξεζούμισμα του λαού.

Αυτά τα δύο χαρακτηριστικά δίνουν στο ελληνικό κράτος τον «εξωτερικό» χαρακτήρα σε σχέση με τις εσωτερικές δυνάμεις της κοινωνίας, αποκαλύπτουν γιατί η κρατική γραφειοκρατία είναι το μεγαλύτερο στήριγμα του ιμπεριαλισμού και εξηγούν γιατί ενώ οι πολιτικοί θεσμοί είναι προωθημένοι δημοκρατικοί στη μορφή τους, διαρκώς ποδοπατούνται και γελοιοποιούνται στην εφαρμογή τους. Αυτή είναι η αιτία του νεοελληνικού πολιτικού φορμαλισμού.

3^{ος}. Για ένα κράτος που σπαράζεται από εσωτερικές αντιθέσεις που αντανακλούν την βιαιότητα των αντιθέσεων ανάμεσα στις διαφορετικές ξένες μεγάλες δυνάμεις (μέσω των ντόπιων υποτακτικών τους) για τον έλεγχο και την ηγεμονία στο κράτος και, μέσα από αυτό, στην χώρα.

4^{ος}. Για ένα κράτος στρατοκρατικό που προωθούσε κάθε φορά τα μεγαλοελληνικά σχέδια της ξενόδουλης άρχουσας τάξης και των πιο αντιδραστικών, σωβινιστικών τμημάτων της εθνικής αστικής τάξης.

Η κυριαρχία του μεγαλοϊδεάτικου σωβινισμού μέσα στην Ελληνική αστική τάξη είναι υπεύθυνη για τις μεγαλύτερες συμφορές που έχει γνωρίσει αυτός ο τόπος, ιδιαίτερα για τους στρατιωτικούς, επεκτατικούς τυχοδιωκτισμούς της, που ο μεγαλύτερος τα τελευταία χρόνια ήταν το φασιστικό πραξικόπημα του 1974 στην Κύπρο. Αυτός ο σωβινισμός δηλητηριάζει και επηρεάζει μέχρι σήμερα αποφασιστικά την πολιτική και κοινωνικοπολιτική ζωή. Είναι δε τόσο ισχυρός που καταφέρνει να δένει με την αστική τάξη πίσω του όλη σχεδόν την μικροαστική τάξη και μεγάλο τμήμα της εργατικής. Δίχως το τσάκισμα του μεγαλοϊδεάτικου σωβινισμού ειδικά και του κάθε σωβινισμού γενικότερα, δε θα μπορούσε ποτέ να απελευθερωθεί κοινωνικά και εθνικά το ελληνικό προλεταριάτο. Η πάλη ενάντια στο σωβινισμό είναι από την άποψη της αυτονομίας του η κύρια που πρέπει να δώσει το προλεταριάτο της χώρας μας.

Ο Ελληνικός Καπιταλισμός

Αυτή η ιδιόμορφη ανάπτυξη του νεοελληνικού κράτους είχε σαν αποτέλεσμα τη μακρόχρονη και βασανιστική ανάπτυξη του ελληνικού καπιταλι-

Κάτω από την επίφαση ενός ανεξάρτητου δημοκρατικού κράτους κρυβόταν ένα μισοαποικιακό και αυταρχικό καθεστώς του ανέπτυξε τις παραγωγικές δυνάμεις κάτω από τις επιταγές των ξένων μεγάλων δυνάμεων της προμονοπωλιακής και της μονοπωλιακής εποχής. Αυτή η υποτέλεια καλύφθηκε επίσης από το γεγονός ότι ένα είδος ξένου κεφαλαίου, το παροικιακό, που ήταν στην ουσία μεσολαβητής του ξένου κεφαλαίου, και εισέβαλε στα τέλη του προηγούμενου αιώνα στην πολιτική και οικονομική ζωή της Ελλάδας, εμφανίστηκε σαν ελληνικό. Το ίδιο έγινε αργότερα με το μεγάλο εξοπλισμό μέχρι τις μέρες μας.

Έτσι φτάσαμε στον σύγχρονο εξαρτημένο ελληνικό καπιταλισμό που έχει τα παρακάτω χαρακτηριστικά, χαρακτηριστικά που στη βασική τους πλευρά μένουν αναλλοίωτα από την εποχή του μεσοπολέμου.

Αυτά είναι:

- α. Η ανυπαρξία της μηχανοκατασκευής σαν βασικού κορμού της βαριάς βιομηχανίας και η υποανάπτυξη της βασικής μεταλλουργίας. Ο τομέας της ντόπιας βαριάς βιομηχανίας περιλαμβάνει ουσιαστικά τη βιομηχανία της ηλ. ενέργειας, την βιομηχανία της τηλεφωνικής επικοινωνίας, την βιομηχανία της διύλισης του πετρελαίου και μερικές βιομηχανίες επεξεργασίας ντόπιων πρώτων υλών, όπως το τσιμέντο, τα λιπάσματα και το βαμβάκι. Όμως σ' αυτό τον τομέα ο μηχανικός εξοπλισμός και η τεχνολογία εισάγονται εξ ολοκλήρου από τις ιμπεριαλιστικές χώρες. Είναι χαρακτηριστική της καθυστέρησης της ανάπτυξης των ντόπιων παραγωγικών δυνάμεων η ανυπαρξία αυτοκινητοβιομηχανίας.
- β. Η συντριπτική κυριαρχία της ελαφριάς βιομηχανίας παραγωγής προϊόντων ατομικής κατανάλωσης που και αυτή βέβαια αντλεί το μηχανικό της εξοπλισμό και την τεχνολογία της από το εξωτερικό.
- γ. Η πιστωτική εξάρτηση από τον ιμπεριαλισμό μέσα από το κράτος. Μια σημαντική ιδιομορφία της εξάρτησης της οικονομίας της χώρας μας από τον ιμπεριαλισμό σε σχέση με άλλες χώρες με πρόσφατο αποικιακό και μισοαποικιακό παρελθόν είναι ότι εδώ ο ιμπεριαλισμός στην κύρια πλευρά δεν έχει στην ιδιοκτησία του και δεν ελέγχει άμεσα παραγωγικές μονάδες, δεν εξάγει δηλαδή κεφάλαιο σε παραγωγική μορφή, αλλά εξάγει χρηματικό κεφάλαιο, δανείζοντας κύρια στο κράτος. Το κράτος είναι ο κύριος δίαυλος και διαχειριστής της οικονομικής εξάρτησης της χώρας. Αυτό κάνει το σημερινό γραφειοκρατικό κρατικό καπιταλισμό, σύμφωνα πάντα με τα ιστορικά του χαρακτηριστικά, κύριο φορέα όχι μόνο της πολιτικής, αλλά και της οικο-

νομικής εξάρτησης.

- δ. Η κυριαρχία του κρατικού γραφειοκρατικού καπιταλισμού πάνω στον ιδιωτικό καπιταλισμό στα πλαίσια μιας σταθερά προμονοπωλιακής καπιταλιστικής οικονομίας.

Αντίθετα από τους ισχυρισμούς της ρεβιζιονιστικής οικονομολογίας, Η Ελλάδα είναι χώρα του προμονοπωλιακού καπιταλισμού που μάλιστα βρίσκεται σε τεράστια απόσταση από το μονοπωλιακό στάδιο στην ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων και παραγωγικών σχέσεων.

Σε αντίθεση από κάθε λενινιστική ανάλυση του χαρακτήρα του ιμπεριαλιστικού μονοπωλικού η ελληνική μεγάλη βιομηχανία κρατική ή όχι δεν συγκεντρώνει τα εξής τυπικά χαρακτηριστικά του μονοπωλίου:

- α. Τη συνένωση σε μια επιχείρηση διαφόρων κλάδων της βιομηχανίας, που αποτελούν είτε διαδοχικές βαθμίδες στην επεξεργασία της πρώτης ύλης, είτε επεξεργασίες που παίζουν βοηθητικό ρόλο η μια σε σχέση με την άλλη.
- β. Τη δημιουργία Καρτέλ (Μοίρασμα περιοχών πούλησης, αγοράς πρώτων υλών, τιμές, διανομή κερδών).
- γ. Τον υπέρογκο τεχνικό εξοπλισμό.
- δ. Αρπαγή πηγών πρώτων υλών σε παγκόσμια κλίμακα.
- ε. Την κυριαρχία της βιομηχανίας παραγωγής μέσων παραγωγής πάνω στη βιομηχανία μέσων

Το ψευδοΚΚΕ σκάρωσε την αντιμονοπωλιακή θεωρία μόνο για να τσακίσει τη μεγάλη ντόπια αστική τάξη προς όφελος του σοσιαλϊμπεριαλισμού και τους ακολούθησε και σ' αυτό ο τροτσκισμός και ο οππορτουνισμός κάθε είδους.

Αυτή η ιδιότητα του ελληνικού καπιταλισμού, δηλαδή η γραφειοκρατική κρατικοκαπιταλιστική του μορφή και η κυριαρχία αυτή της μορφής πάνω στην ιδιωτικοκαπιταλιστική εμφανίστηκε γυμνή στην οκταετία του ΠΑΣΟΚ. Επειδή σ' αυτή την περίοδο πήρε την ακραία της μορφή.

Αποδείχτηκε εδώ πόσο εύκολα το κράτος ελέγχοντας το τραπεζικό κεφάλαιο, έλεγξε ή και τσάκισε επιλεκτικά το μεγάλο ιδιωτικό κεφάλαιο, και πόσο εύκολα μέσω του τραπεζικού δανεισμού αλλά και του ελέγχου της αγοράς ελέγχει όλη την οικονομία της χώρας.

Αυτή η σύμφυση του τραπεζικού με το βιομηχανικό κεφάλαιο στη χώρα μας δεν έχει καμιά σχέση με την αντίστοιχη σύμφυση των αντίστοιχων τμημάτων του κεφαλαίου στις χώρες του μονοπωλιακού καπιταλισμού, δηλαδή το χρηματιστικό κεφάλαιο.

Εκεί αυτή η σύμφυση στηρίχθηκε σ' αυτές τις χώρες στην ανάπτυξη του βιομηχανικού, εδώ αντίστροφα το βιομηχανικό υπήρξε πάντα κάτω από την ηγεμονία του τραπεζικού και αυτό το τελευταίο στην πρώτη ουσιαστικά περίοδο της ανάπτυξης του ελληνικού καπιταλισμού — από τα 1922 έως τα 1950 — βρέθηκε κάτω από την κηδεμονία του ιμπεριαλισμού και του κράτους.

Η ευκολία των κρατικοποιήσεων της τελευταίας περιόδου 1981 - '85 σήμαιναν στο βάθος αυτό: την ε-